

DISCURS PRONUNCIAT DAVANT LA SEGONA CONFERÈNCIA MUNDIAL DE DONES COMUNISTES

Lev Trotski

15 de juliol de 1921

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es – des de:
<http://grup-germinal.org/?q=node/187> ; <http://grup-germinal.org/>

Camarades:

Estem reunits (aquesta Conferència de Dones Comunistes i el present Congrés de la Internacional Comunista) i realitzant el nostre treball en un moment que no sembla tenir aquell caràcter definitiu, aquella claredat i trets distintius fonamentals que apareixien, a primera vista, en el Primer Congrés Mundial, quan es reuní immediatament després de la guerra. Els nostres enemics i els nostres oponents estan dient ara que hem errat totalment i absoluta en els nostres càlculs. Els comunistes havíem suposat i esperat, diuen, que la revolució proletària mundial esclatés durant la guerra o immediatament després d'ella. Però ara ja està acabant el tercer any des de la guerra, i encara que en l'interval s'han produït molts moviments revolucionaris, únicament en un país, a saber, en la nostra pròpia Rússia endarrerida econòmicament, políticament i culturalment, el moviment revolucionari portà a la dictadura del proletariat. Aquesta dictadura ha estat capaç de mantenir-se fins a aquest moment, i espere que continue mantenint-se per un llarg temps. En altres països, els moviments revolucionaris han conduït només al reemplaçament dels règims dels Hohenzollern i dels Habsburg per règims burgesos, davall la forma de repúbliques burgeses. En altres, el moviment es dispersà en vagues, manifestacions i aixecaments aïllats que foren aixafats. En general, les columnes principals del règim capitalista segueixen dempeus, amb la sola excepció de Rússia.

D'açò, els nostres enemics n'han tret la conclusió que, ja que el capitalisme no s'ha enfonsat, com a resultat de la Guerra Mundial, en els primers dos o tres anys de la postguerra, s'hi dedueix que el proletariat mundial ha demostrat la seua incapacitat i, al revés, el capitalisme mundial ha demostrat el seu poder per a sostenir les seues posicions i restablir el seu equilibri.

I en aquest precís instant la Internacional Comunista està discutint si el futur immediat imposarà el restabliment de la dominació capitalista sobre bases noves i més elevades, o es produirà la batalla del proletariat contra el capitalisme,

batalla que portarà a la dictadura de la classe obrera. Aquesta és la qüestió fonamental per al proletariat mundial i, per tant, per al seu sector femení. Per descomptat, camarades, no puc ni tan sols intentar donar aquí una resposta completa a aquesta qüestió. El temps amb què conte és massa breu. Intentaré fer-ho, Com m'ho ha encarregat el Comitè Executiu de la Internacional Comunista, al Congrés. Però hi ha una cosa que està completament clara, segons crec, per a nosaltres els comunistes, els marxistes. Sabem que la història i el seu moviment estan determinats per causes objectives, però també sabem que la història la fan els éssers humans i es realitza a través d'ells. La revolució la porta a terme la classe obrera. Essencialment, la història ens planteja la qüestió de la manera següent: el capitalisme prepararà la Guerra Mundial; aquesta esclatà i destruï milions de vides i milers de milions de dòlars de la riquesa dels distints països. Ho sacsà tot. I ací, sobre aquests fonaments semiderruïts, dues classes es troben trenades en lluita: la burgesia i el proletariat. La burgesia intenta restaurar l'equilibri capitalista i la seua dominació de classe; el proletariat, derrocar el domini de la burgesia.

És impossible resoldre aquesta qüestió llapis en mà, com qui suma una llista de comestibles. És impossible dir: la història ha fet un viratge cap al restabliment del capitalisme. Només podem dir que si es desaprofiten les lliçons de tot el desenvolupament precedent, les lliçons de la guerra, de la Revolució Russa, de les semirevolucions en Alemanya, Àustria i d'altres llocs, si la classe obrera es resigna a posar el coll sota el jou capitalista; llavors, potser, la burgesia podrà restaurar el seu equilibri, destruirà la civilització d'Europa occidental i transferirà el centre del desenvolupament mundial a Nord Amèrica, al Japó i Àsia. Generacions senceres hauran d'ésser destruïdes per a crear aquest nou equilibri. Els diplomàtics, militars, estratèges, economistes, tots els agents de la burgesia, estan ara dirigint tots els seus esforços cap aqueix fi. Saben que la història té les seues causes objectives profundes, però que la realitzen els éssers humans, les seues organitzacions i els seus partits. En conseqüència, el nostre Congrés i la vostra Conferència de Dones s'han reunit ací, precisament, per a impulsar, en aquesta fluida situació històrica, la fermesa de la consciència i de la voluntat de la classe revolucionària. Aquí resideix l'essencial del moment que estem vivint, i l'essencial de les tasques a encarar.

La presa del poder ja no apareix tan simple com ens semblà a molts de nosaltres fa dos o tres anys. A escala mundial, aquest problema de conquerir el poder és extremadament difícil i complicat. Ha de tenir-se en compte que en el mateix proletariat hi ha distintes capes, es donen distintos nivells de desenvolupament històric, i fins i tot, distintos interessos conjunturals. Açò determina que cada sector es moga amb un ritme propi. L'una rere l'altra, cada capa proletària és llençada a la lluita revolucionària, passa per la seua pròpia escola, es crema els dits, retrocedeix a la reraguarda. Li segueix una altra capa, darrere de la que ve

fins i tot una altra, i totes elles són arrossegades, no simultàniament, sinó en diferents períodes; passen pel jardí d'infància, el primer, el segon i altres graus del desenrotllament revolucionari. I combinar tot açò en una unitat, ah, és una tasca colossalment difícil! L'exemple d'Alemanya ens ho mostra. Allí, a Alemanya central, el sector del proletariat que abans de la guerra era el més endarrerit i el que més confiava en els Hohenzollern, ha esdevingut avui el més revolucionari i dinàmic. Igualment succeí al nostre país quan el sector proletari més endarrerit, el dels Urals, esdevingué, en un determinat moment, el més revolucionari. Patiren una gran crisi interna. I, d'altra banda, tornant a Alemanya, per exemple als obrers avançats de Berlín i Saxònia, considerem que prengueren enjorn el camí de la revolució i immediatament es cremaren; no sols no pogueren prendre el poder, sinó que sofriren una derrota; per tant, des d'aleshores es tornaren força més cautelosos. Al mateix temps, el moviment obrer d'Alemanya central, molt revolucionari, que començà amb gran entusiasme, no pogué coincidir amb aquells obrers, molt més avançats però més cautelosos i, en alguna mesura, més conservadors. Per aquest sol exemple, vostès ja poden veure, camarades, com de difícil és combinar les desiguals manifestacions dels obrers de diferents gremis i de diferents graus de desenvolupament i cultura.

En el progrés del moviment obrer mundial, les dones proletàries exerceixen un rol colossal. Ho dic, no perquè m'estiga dirigint a una conferència femenina, sinó perquè basten els números per a demostrar quin paper important exerceixen les obreres en el mecanisme del món capitalista: a França, en Alemanya, als Estats Units, al Japó, en cada país capitalista... Les estadístiques m'informen que en el Japó hi ha moltes més obreres que obrers i en conseqüència, si són fidedignes les dades de què dispose, allí les dones proletàries estan destinades a exercir un paper fonamental i a ocupar el lloc decisiu. I, parlant en termes generals, en el moviment obrer mundial l'obrero està al nivell, precisament, del sector del proletariat representat pels miners d'Alemanya central, als que ens hem referit, és a dir, el sector obrer més endarrerit, més oprimat, el més humil dels humils. I justament per això, en els anys de la colossal revolució mundial, aquest sector del proletariat pot i ha de convertir-se en el part més activa, més revolucionària i de major iniciativa de la classe obrera.

Naturalment, la sola energia, la sola disposició a l'atac, no basten. Però al mateix temps la història està plena de fets com aquest que assenyalem, que durant una etapa més o menys perllongada prèvia a la revolució, en el sector masculí de la classe obrera, especialment entre les seues capes més privilegiades, s'acumula excessiva cautela, excessiu conservadorisme, molt d'oportunisme i massa adaptabilitat. I la forma en què reaccionen les dones contra el seu propi endarreriment i degradació, aqueixa reacció, repetisc, pot exercir un paper colossal en el moviment revolucionari en el seu conjunt.

Aquesta és una raó més per a creure que en l'actualitat ens trobem en un replec de la història, una momentània aturada. Tres anys després de la guerra imperialista, el capitalisme encara existeix. Aquest és un fet. Aquesta detenció mostra quant lentament marquen la seua empremta a les ments humanes, en la psicologia de les masses, les lliçons objectives dels esdeveniments i dels fets. La consciència segueix amb retard als esdeveniments objectius. Ho veiem davant els nostres propis ulls. No obstant això, la lògica de la història s'obrirà camí vers la consciència de la dona treballadora, tant en el món capitalista com en l'Est d'Àsia. I una vegada més, serà tasca del nostre Congrés no sols reafirmar novament, sinó també assenyalar amb precisió i basant-se en els fets que el despertar de les masses treballadores en Orient és avui part integral de la revolució mundial, tant com l'aixecament dels proletaris a Occident, I això se deu al fet que, si el capitalisme anglès, el més poderós de la debilitada Europa, ha aconseguit mantenir-se, és precisament perquè es recolza, no sols en els no molt revolucionaris obrers anglesos, sinó també sobre la inèrcia de les masses treballadores d'Orient.

En general, tanmateix que els fets s'han desenvolupat molt més lentament del que esperàvem i desitjàvem, podem dir que ens hem enfortit en el temps transcorregut des del Primer Congrés Mundial. És cert que hem perdut algunes il·lusions, però en compensació hem comprès els nostres errors i après algunes coses i en compte de les il·lusions, hem adquirit una visió més clara. Hem crescut; les nostres organitzacions s'han enfortit. Tampoc els nostres enemics han perdut el temps en aquest període. Tot açò mostra que la lluita serà dura i feroç. Això fa fins i tot més important el treball d'aquesta Conferència. D'ara en avant, la dona ha de començar a deixar d'ésser una "germana de la caritat", en el sentit polític del terme. Participarà de forma directa en el principal front revolucionari de batalla. I és per això que, des del fons del meu cor, encara que siga amb algun retard, salude aquesta Conferència Mundial de Dones i cride amb vostès: Visca el Proletariat Mundial! Visquen les dones proletàries del món!

15 de juliol de 1921